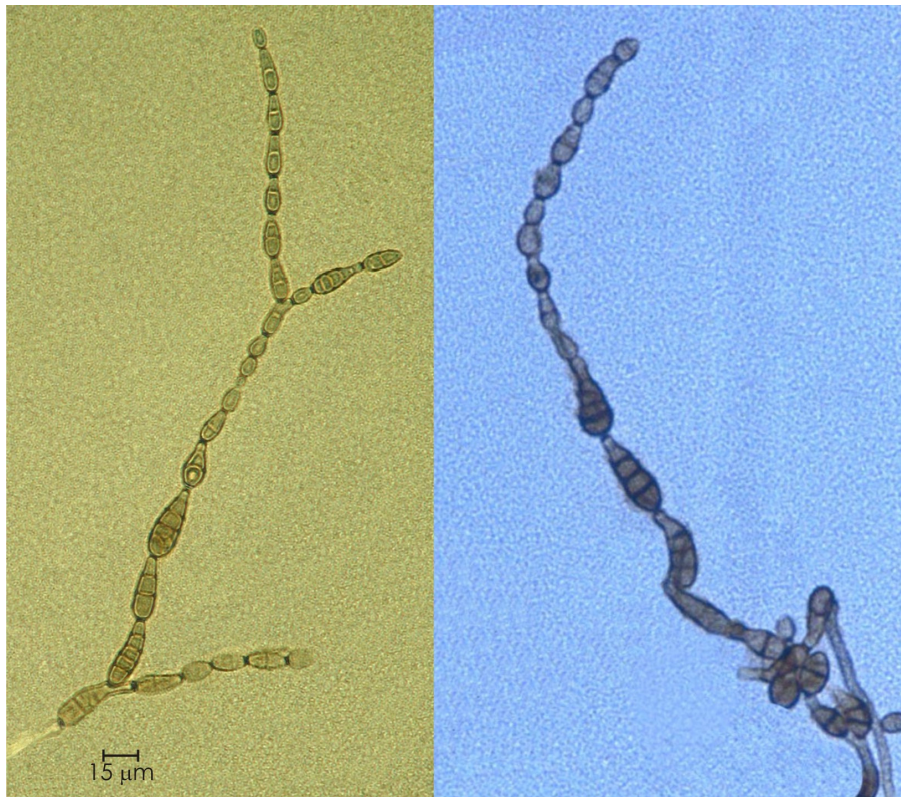

معرفی *Alternaria interrupta* به عنوان یکی از عوامل بیماری لکه موجی سیب زمینی در ایران. سیمین طاهری اردستانی، بهرام شریف نبی، رسول زارع و احمد عباسی مقدم. بانک ژن گیاهی ملی ایران، موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر، کرج، گروه گیاه پزشکی دانشگاه صنعتی اصفهان، اصفهان و بخش تحقیقات رستنی ها، موسسه تحقیقات گیاه پزشکی کشور، تهران

به منظور شناسایی عامل بیماری لکه موجی سیب زمینی از مناطق عمده سیب زمینی- کاری کشور نمونه برداری انجام شد. از بین نمونه های به دست آمده از اصفهان، جدایه ای با خصوصیات متفاوت با گونه غالب (*Alternaria alternata*) مشاهده شد که بیمارگر بودن آن در آزمون بیماریزایی به اثبات رسید. پرگنه قارچ که به روش تک هاگی خالص شده بود، پس از ۷-۵ روز و در شرایط ۲۲-۲۵ درجه سانتیگراد و دوره نوری ۱۶ : ۸ تاریکی: روشنایی روی محیط کشت PCA (سیب زمینی- هویج- آگار) قهوه ای کم رنگ تا خاکستری روشن بود، میسلیم درون و روی محیط کشت رشد کرده و اغلب تولید ریشه های هوایی انبوه کردند و در اثر رشد قارچ رنگ محیط کشت تغییری نکرد. کنیدیوفور ها بلند به صورت منفرد تشکیل شده، کنیدیوم ها به صورت ردیفی روی کنیدیوفور ها تشکیل شدند. پرگنه قارچ تولید دواير متحدالمرکز نمود که نشان دهنده تفاوت میزان هاگدهی و رشد قارچ در روشنایی و در تاریکی است. کنیدیوفور های اولیه بلند و در برخی دارای انشعابات انتهایی و گاه دارای خمیدگی های زانویی انتهایی به همراه آثار باقی مانده از افتادن کنیدیوم بودند. طول کنیدیوفور تا ۱۲۰ میکرومتر هم اندازه گیری شد. رنگ آن ها از زرد کهربایی تا قهوه ای روشن متغیر بود. کنیدیوم ها به صورت زنجیر ساده روی کنیدیوفورها تشکیل شدند و در برخی یک تا دو انشعاب در قسمت انتهایی و یا اولیه زنجیره کنیدیوم ها مشاهده گردید. در این گونه در طول زنجیره ۱۷-۹ کنیدیومی ۴-۳ کنیدیوم ابتدایی بزرگ و حدود ۱۰-۸ × ۴۵-۳۵ میکرومتر اندازه گیری شدند (شکل ۴). بعضی دارای نوک کوتاه و اغلب فاقد آن بودند. رنگ کنیدیوم های اولیه قهوه ای و شکل آن ها بیضوی تا تخم مرغی کشیده مشاهده بود و دارای ۴-۱ بند عرضی و به ندرت در برخی یک بند طولی بودند. تزئینات سطحی کنیدیوم ها صاف تا منقوط بود. در ادامه برخی از کنیدیوم های اولیه کنیدیوفور ثانویه انتهایی به طول ۴۰-۲۰ میکرومتر ایجاد کردند که برخی منشعب بودند. کنیدیوم های انتهایی اغلب یک سلولی دارای یک دیواره عرضی و فاقد دیواره طولی بودند. اندازه این کنیدیوم ها به طور متوسط حدود ۷-۵ × ۲۰-۱۵ میکرومتر بود و کنیدیوفور ثانویه انتهایی تولید نشد. این کنیدیوم ها تخم مرغی شکل، اغلب دارای سطح صاف و رنگ قهوه ای روشن بودند (شکل ۴). با توجه به مشخصات ارایه شده توسط سیمونز (Simmons, E.G. 1999. Mycotaxon 70: 306) از جمله چگونگی رشد

پرگنه ها، نحوه تولید کنیدیوم، اندازه کنیدیوم و آرایش سطحی کنیدیوم ها، گونه فوق
Alternaria interrupta E.G. Simmons تشخیص داده شد. براساس منابع موجود این گونه در
سطح جهان از مرکبات گزارش شده است. این اولین گزارش این گونه قارچی از ایران و اولین
گزارش بیماریزایی آن روی سیب زمینی در دنیا است. این نمونه در مجموعه قارچ های زنده
بخش تحقیقات رستنی ها در موسسه تحقیقات گیاه پزشکی کشور با شماره IRAN 1441 C
نگهداری می شود.

شکل ۴- *Alternaria interrupta*: زنجیر کنیدیومی با اندازه های مختلف کنیدیوم ها.
Fig. 4. *Alternaria interrupta*: Conidial chain with various conidial sizes.